METSÄTALOUS

Vaikka korjuukelit eivät näytä kovin hyviltä, puun markkinatilanne on kokonaisuutena hyvä. **JOHTAJA MARKO MÄKI-HAKOLA, LÄNSI-SUOMEN METSÄNOMISTAJIEN LIITTO**

Kanteiden vanhentumiskiista aloitti kartellikorvauskäräjät

MARKKU VUORIKARI

Metsäyhtiöiden asianajajat valmistautuvat puukartellin vahingonkorvausoikeudenkäyntiin Helsingin käräjäoikeudessa tiistaina.

Helsingin käräjäoikeus aloitti tiistaina puukartellin vahingonkorvausten oikeudenkäynnin. Ensimmäisenä käräjäoikeus päättää tämän kuun aikana, ovatko Suuri Savotta -ryhmän kanteet vanhentuneet.

Muuramelaisen koneyrittäjän **Reijo Lahtosen** kokoamaan Suuri Savotta -ryhmään kuuluu 656 yksityisten metsänomistajien jättämää kannetta. Ryhmän kanteissa vaaditaan Metsäliitolta, Stora Ensolta ja UPM:lta 17 miljoonan euron korvauksia kartellin aiheuttamista puukauppatulojen menetyksistä.

Pienimmät korvausvaateet ovat 2 000–3 000 euroa, suurin yli 700 000 euroa.

Helsingin käräjäoikeus aloitti Suomen taloushistorian tiettävästi laajimman vahingonkorvausoikeuden käynnin tiistaina.

Tämän kuun 28. päivänä annettava välituomio vanhenemiskysymyksestä tehdään 17 kanteesta, jotka on valittu Suuren Savon kanteiden joukosta.

Kyseiset kanteet on valittu niin, että ne edustavat erilaisia tapauksia. Näin niiden pohjalta voidaan linjata vanhenemisperusteet ryhmän kaikille kanteille.

Yhtiöiden mielestä kaikki vanhentuneet

Metsäliiton, Stora Enson ja UPM:n mielestä niitä kohtaan esitetyt korvausvaatimukset ovat vanhentuneet. Vahingonkorvausta vaativat kantajat ovat päinvastaista mieltä.

Vanhentumisajan määritelmiä on päällekkäin sekä kilpailunrajoituslaissa että vanhentumislaissa.

Metsäyhtiöiden mielestä vahingonkorvausta vaativan metsänomistajan olisi pitänyt nostaa kanne viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun metsänomistaja sai tiedon kartellista.

Jos metsänomistaja on osakeyhtiö tai voidaan lukea muuten elinkeinonharjoittajaksi, vanhentumisaika olisi viisi vuotta tiedon saannista.

Tiedon metsänomistajat saivat kartellista metsäyhtiöiden mielestä jo 25.5.2004, kun UPM tunnusti ja paljasti kartellin. Tai viimeistään 21.12.2006, kun Kilpailuvirasto päätti viedä kartellin markkinaoikeuteen ja esittää seuraamusmaksuja eli kartellisakkoja Stora Ensolle ja Metsäliitolle.

Metsäyhtiöt esittivät käräjäoikeudelle lukuisia lehtijuttuja ja pörssitiedotteita, joissa kerrottiin UPM:n tunnustuksesta ja Kilpailuviraston esityksistä. Näiden perusteella metsänomistajilla olisi metsäyhtiöiden mielestä pitänyt olla tieto kartellista.

Kolmantena rajana metsäyhtiöt esittivät niin sanottua vanhentumisen perälautaa, joka on metsäyhtiöiden mielestä kymmenen vuotta riippumatta siitä, onko vahinkoa kärsineellä ollut tietoa kartellista tai ei. Kymmenen vuoden perälauta pitäisi metsäyhtiöiden mielestä laskea aina kunkin puukauppasopimuksen allekirjoitushetkestä lukien.

”Tieto vasta, kun lainvoimainen”

Suuri Savotta -kanneryhmän mukaan metsänomistajilla oli vahingonkorvauskanteisiin tarvittava tieto vasta, kun markkinaoikeuden metsäyhtiöiden puukartellista 3.12.2009 antama päätös oli lainvoimainen tammikuussa 2010.

Pelkkä epäily kartellista ei kantajien mielestä voi riittää vanhentumisajan määrittelyyn varsinkin, kun Stora Enso kiisti koko ajan osallistuneensa puukartelliin.

Alussa myös Metsäliitto pyysi Kilpailuvirastolta lisää tietoa kartellista, koska ei ilmoituksensa mukaan tiennyt, mitä UPM oli tunnustanut.

Suuren Savotan kanteet on jätetty kahdessa osassa 20.12.2011 ja 10.5.2012.

Kymmenen vuoden perälauta kanteiden vanhentumisessa voidaan laskea Suuren Savotan mukaan kartellin päättymisestä eli vuodesta 2004, kun UPM paljasti kartellin.

Suuren Savotan kantajat perustelevat kantaansa vanhenemisesta myös Helsingin käräjäoikeuden ennen joulua asvalttikartellista antamalla päätöksellä, jossa asvalttiyhtiöt tuomittiin vahingonkorvauksiin.

Helsingin käräjäoikeudessa nyt alkaneessa oikeudenkäynnissä on esillä vain Suuri Savotta -kanneryhmä.

Metsähallituksen, kuntien ja kuntayhtymien korvauskanteiden käsittely alkaa myöhemmin.

Suurinta 159,4 miljoonan euron korvausta kartellin aiheuttamasta vahingosta hakee Metsähallitus.

Yhteensä metsäyhtiöiltä vaaditaan yli 200 miljoonan euron korvauksia kauppahinnan menetyksistä.

JUHA KAIHLANEN

Pöyry suunnittelee sellujättiä Brasiliassa

Pöyry on saanut brasilialaiselta Klabinilta tilauksen, joka liittyy vuosikapasiteetiltaan 1,5 miljoonan tonnin sellutehtaan suunnitteluun.

Klabinin tilaus koskee yhtiön Puma-projektin suunnittelun, hankinnan ja rakentamisenhallinnan palveluja.

Puma-projektissaan Klabin rakentaa uutta sellutehdasta Paranan osavaltiossa sijaitsevaan Ortigueiraan Brasilian eteläosaan.

Tehdas käyttää raaka-aineena lähialueella sijaitsevien omien viljelmien eukalyptusta ja mäntyä.

Sellutehtaan vuosittainen kapasiteettitavoite on 1,1 miljoonaa tonnia paalattua valkaistua eukalyptussellua ja 0,4 miljoonaa tonnia valkaistua pitkäkuitusellua.

Pöyry on ollut mukana projektissa vuoden 2012 tammikuusta lähtien. Tuolloin Pöyry sai Klabinilta toimeksiannon, joka liittyi ympäristötutkimuksiin ja perussuunnitteluun.

Osapuolet eivät kerro tilauksen arvoa. **MT**

Metsäteollisuus: Rahaa itärajan raiteisiin

Metsäteollisuus ry:n mielestä ratakapasiteettia itärajalla on lisättävä ja radan toimivuus on varmistettava puukuljetusten turvaamiseksi.

Järjestön mukaan Vaalimaan kautta kulkeva junaliikenne on yhä merkittävämpi pullonkaula.

Kohentamista kaipaa Luumäki–Imatra–Imatrankoski-rata. Metsäteollisuuden toimitusjohtaja **Timo Jaatinen** muistuttaa, että osuuden parantaminen on kirjattu kansalliseen liikennepoliittiseen selontekoon jo 2012.

Metsäteollisuuden ulkomailta tuomasta puusta noin neljäsosa kulkee Imatrankosken radan kautta.

MT

Painorajoitukset alkaneet vaikeuttaa jo puukuljetuksia

Kevään ensimmäiset painorajoitukset ovat jo alkaneet vaikeuttaa puukuljetuksia. Korjuu on Etelä- ja Keski-Suomessa siirtymässä kelirikkokohteisiin.

”Paikoin on jo tosi pehmeää. Jos saadaan yöpakkasia, suuri osa teistä vielä kestää”, sanoo johtaja **Marko Mäki-Hakola** Länsi-Suomen metsänomistajien liitosta.

Metsäpohjien ja teiden kunnon muutoksia seurataan nyt jännityksellä. Talvi jäi lyhyeksi ja kelirikon pituutta on tässä vaiheessa mahdoton arvioida. Korjuu on monin paikoin siirtynyt kelirikkokohteisiin.

Puukaupan suhteen Mäki-Hakola pitää näkymiä valoisina.

”Vaikka korjuukelit eivät näytä kovin hyviltä, puun markkinatilanne on kokonaisuutena hyvä”, Mäki-Hakola sanoo.

Järvi-Suomen metsänomistajien liiton alueella Keski- ja Itä-Suomessa korjuuolot eivät paljon poikkea Länsi-Suomesta.

”Ensimmäiset teiden painorajoitukset ovat tulleet vastaan, ja lähiajan sääennusteet ovat aika huolestuttavia”, sanoo Järvi-Suomen metsänomistajien liiton johtaja **Timo Leskinen**.

Järvi-Suomen liiton alue ulottuu Haminasta Kiuruveden ja Iisalmen korkeudelle asti. Sille alueelle mahtuu Leskisen mukaan monenlaista olosuhdetta.

”Yleistä kuitenkin on, että kuusikoiden korjuu on ollut hankalaa koko talven, koska suojaava lumikerros on puuttunut.”

Puun kysyntää Leskinen luonnehtii hyväksi. Erityisesti havutukki on nyt haluttua. Kysynnän kärki on kelirikko- ja kesäkohteissa.

”Kelirikkokohteet ovat arvotavaraa. Ne kannattaa kilpailuttaa erityisellä huolella”, Leskinen sanoo.

Metsäteollisuus ry:n jäsenyritykset ostivat puuta yksityismetsistä viime viikolla 453 852 kuutiometriä.

JUHA KAIHLANEN

Puun hinnat 10.2.–9.3.2014

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	57,7 ↑	57,6 ↑	41,5	16,6 ↑	18,9 ↑	16,9 ↑
Keski-Suomi	58,3 ↑	58,3 ↑	42,1	17,1 ↑	18,9 ↑	17,9 ↑
Savo-Karjala	56,8 ↑	56,0 ↑	43,0 ↑	17,0 ↑	17,7 ↑	17,1 ↑
Kymi-Savo	57,7 ↑	57,4 ↑	44,2 ↑	16,9 ↑	18,6 ↑	17,5 ↑
Etelä-Pohjanmaa	57,1 ↑	55,3 ↑	36,5	18,7 ↑	18,4 ↑	17,8 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	53,2 ↑	52,8 ↑	-	18,2 ↑	18,5 ↑	18,0 ↑
Lappi	48,1 ↑	49,2	-	17,5 ↑	18,0	16,9
Koko maa	**56,7 ↑**	**57,1 ↑**	**42,6 ↑**	**17,5 ↑**	**18,6 ↑**	**17,5 ↑**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	49,1 ↓	49,3 ↓	37,5 ↑	14,8 ↓	15,5 ↓	14,4 ↓
Keski-Suomi	48,0 ↓	48,4 ↓	-	14,4 ↔	15,4 ↔	14,6 ↔
Savo-Karjala	48,7 ↓	46,6 ↔	38,0 ↔	14,6 ↑	14,6 ↑	14,2 ↔
Kymi-Savo	50,5 ↓	49,0 ↑	38,0 ↔	15,3 ↑	15,0 ↔	14,4 ↔
Etelä-Pohjanmaa	45,6 ↓	-	-	14,4 ↓	14,5 ↓	14,1 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	46,0 ↔	-	-	13,8 ↔	13,5 ↓	13,0 ↔
Lappi	43,6 ↔	-	-	13,3 ↑	-	-
Koko maa	**48,6 ↓**	**48,3 ↔**	**37,8 ↔**	**14,6 ↑**	**15,0 ↔**	**14,2 ↔**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	59,4 ↔	58,4 ↓	44,9 ↔	29,0 ↓	32,2 ↔	29,9 ↔
Keski-Suomi	57,8 ↓	57,6 ↓	45,6 ↑	29,7 ↓	29,8 ↔	30,4 ↓
Savo-Karjala	54,8 ↓	54,5 ↓	44,9 ↓	28,0 ↓	27,3 ↓	29,7 ↓
Kymi-Savo	57,4 ↔	56,4 ↔	47,8 ↑	29,5 ↔	30,0 ↑	30,2 ↑
Etelä-Pohjanmaa	54,9 ↑	54,0 ↔	-	29,5 ↑	29,7 ↓	29,9 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	55,8 ↓	56,0 ↓	-	28,7 ↔	29,0 ↔	29,6 ↓
Lappi	55,3 ↑	-	-	28,8 ↓	-	30,1 ↔
Koko maa	**57,4 ↓**	**57,0 ↓**	**46,1 ↔**	**29,0 ↓**	**30,6 ↑**	**29,9 ↔**

Hintojen muutos jaksolta 30.12.–26.1.2014: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Kestotilaaja!
Vaihda käyttäjätunnuksesi ja voita iPad, arvo n. 550,00€!

Maaseudun Tulevaisuuden sähköiset palvelut eli

- Maaseudun Tulevaisuuden näköislehden ja arkiston lukuoikeus
- Kantrin näköislehden ja arkiston lukuoikeus
- Maaseudun Tulevaisuuden tablettilehti ***lukulauta.mt1.fi***

ovat kestotilaajan etuja.

Kirjautuminen palveluihin muuttuu kevään aikana.

Käy vaihtamassa vanha käyttäjätunnuksesi ja salasanasi uuteen osoitteessa:

www.maaseuduntulevaisuus.fi/vaihda

Arvontaan osallistuvat kaikki käyttäjätunnuksensa ja salasananSa 13.4.2014 mennessä vaihtaneet.

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti